

دېر و عىست

№ 24

اور نپور غده ، هفته ده بر ، يلغه ايللى نسخه نشر اولنور ، دىنى علمى ، ادبى ، سياسى ژورنالدر .

۳۶ - ۱۹۱۳ نچى سنه ميلاديه سېنتابر ۱۳ جمعه ۱۹۱۳ سنه هجرية شوال ۲۴

№ 36. ЕЖЕНЕДЪЛЬНЫЙ ЖУРНАЛЬ „ДИНЬ ва МАГИШЕТЪ“. № 36.

اعلان لر

ياشما باصلوب چقدى "ترقى" اسمنده شعر مجموعهسى .

مطبوعات مطالعه سينه هوسى اولانلرغه ، آلوب او قورغه توصيه ايدلدر .
بو رسالده شوغى سنه لر ترقياتدن نه لره واصل اولدقمز گوزهل تعبیر و آچق
تصوير ايلان انشاد ايدلگان . مندرجاتى كوب و غايت قزق نرسه لرنى حاوى اولب
او قورغه ده كو شكلى در . آدريسى اداره ده .
بهاسى ۱۰ تين . پوچته مصارفى آلوچيدن . كويلب آلوچى لره بيوك اكرام .

مشايعة

الشيخ محمد مراد المكي جناب ليرينك "مشايعة حزب الرحمن ومدافعة حزب الشيطان"
نام رساله سى نك بر نچى ۲ نچى جزئلى باصلوب چقدى .
رساله موسى بيگى طرفندن ميدانه قويلغان تاريخ اديان مسئلهسى و رحمت الهيه
عموميتى نظريه لرينه رديه اولو امله تاءليف ايدلوب هر كم آشكارلق صورتده يازلغان
معلوم مسئله لر بر لن اعتقادى چو الغان و او مسئله ده حقيقت نهدن عبارت ايدتنى آشلاوده
كو شكلى ترده اولان هر توركى طانيغان كشي لره بورساله نى برر نسخه او يلر نده توتولازمدر
بهاسى ۱۵ ة . پوچته ايلان ۱۷ ة .

اوج مسئله گه رديه

مسلمانلردن باشقه كشى لر طرفندن بوغازلانغان حيوانلرنك ايتلرنى آشاو ،
روسچه كيوم كيوم ، شافعى لره اقتدا حقنده اولان مسئله لر توغور سنده اهل السنة
والجماعت مذهبنه مخالف سوزلر تاراتوچى عبدالله نديم رساله سينه رديه .
مذكور مسئله لر حقنده اهل السنة والجماعت مذهبنى نك نظرين بيك آچق هر
كم آشكارلق ايتب بيان ايدلگان رساله در . بهاسى ۲۰ ة . پوچته ايلان ۲۴ ة .

د كسانم زده هر وقت توري يمش لر كيبك ان اوربك و چيكلوك لر بولوب توره در . منبعندن كويلب آلوب
زاپاس ايلان ساتامز وقتده چون جباغه ايلان ده سودامز بولا .
سودامز غاسيني دورده ۶۴ نچى نومرده اسكلادلر مز ۵۰ - ۵۱ نچى نومرلرده
هر منلو مشربلر مز نك التفات ايتوب تشريف بيورولر لين اوتنموز .

عبد القيوم سيد اشرف

• يبارلگان يازولرني
• اوزگار تورگه اداره
• اختيارلير. باصلمغان
• يازولر كيرو قايتارلماز.
• مارقه سز خطلر قبول
• ايدلمى آدرس آلماشتر وغه

۲۱ تين آلنور.
آدر يسنى آچق
يازولرى اوتنله
آدر سسز مقاله لر
درچ ايدلماز

بره ملاب ۱۲ تين

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع
وبيع وصلوات ومساجد يذكر فيها اسم الله
كثيرا ولينصرن الله من ينصره ان الله لقوى عزيز

دين و معيشت

زمان تاع سيمسى. ۳۱ ديسكابر ۱۹۰۶ سنه

• دوامى ۷ نچى سنه •

هفته ده بر دفعه يلغه ايللى نسخه نشر اولنور، دينى
علمى و سياسى ژورنال در.

اورنبورغ
و باشقه شهرلرگه
بلا تفریق

سنه لك بهاسى ۴ صوم تين
يارم سنه لگى ۲
اوچ ايلغى ۱ ۲۰
بر ايلغى - ۵۰

چيت مهلكتارگه
سنه لك بهاسى ۶ صوم
يارم سنه لگى ۳

اورنبورغ ژورنال
«دين و معيشت»

تيليفون نومر ۲۸۶

بره ملاب ۱۲ تين

اورنبورغ و باشقه يرده اولان شاگردلرگه بلا تفریق يلغه ۳ صوم يارطى يلغه ۱ صوم ۵۰ تين.

خلفه و معلملر دقتينه!

يا گنا باصلوب چقدى

امام محمد صادق عثمانى نك

(منير ۵)

اسمى بالارغه مخصوص درس كتابى. ايمان
و اعتقادى فرض اولغان مؤمن بهلرني تفصيلى روشك
بالارغه بيكله تو اوچون نرسلرگه بولمب ترتيب
ايدامشدر. اهل السنة و الجماعة اعتقادينك احترامى
شرفينه بو كتابنى همه مدرسه لرگه تقديم ايدمىز.
كوبلهب آلوچى لرغه طور امتياز ايلهن بهاسى
برملىب ۸۰۰. پوچته ايلهن ۱۰۰۰

فلسفه

عبادت دن حقنجه خبردار اولهسى كيلگان مطالعه
هو سليلارينه صادق حضرتنك فلسفه عبادتكه رديه سنى
تقديم ايدمىز بهاسى پوچته مصارفيله ۱۷۰۰

• فهرست •

مسئله.

قربان ياكه نذرني هلاك ايتو.

موعظه.

اسلام و آنك بو كوئنگى حالى.

مشايعه.

علماء كرامدن التماس.

تاعسفى لى هجرت.

تورلى خبرلر.

خارجى خبرلر.

اورنبورغ خبرلرى.

طوم غوپيرناسى بار ابلق امام عابدالله عبد-
الرحمن طرفندن سؤال:

۱ نچى سؤال: نقه وفتوا كتابلارينه باقارساق
صبي ايله مجنوننى شريعت بىر نرسه بلده تكيلى
ايتامشدر. صبي اقلنك ايسه حدى معلومدر. اما
شرعا مكلف اولميان مجنونه حد تعيين ايتوامشيه؟
ايتولسگان صورتده نچوك؟ عاقل اولانلره نظر اكيم
عقللى لار تورلى درجهدهدر. بعضسينه قاراي بعضى
عقل ايراق كورنور.

۲ نچى سؤال: ريباء وسعه يوللو دگل، بلكه
محض ثواب اولسون نيتى بله ملا و مسجد قارتلرنى
چاقروب، قرآن كريم اوقتوب، ثوابن اولوككه
باغشلاتوب، بعده حاضر اولانلره رضاء لله حالنجه
صدقه بيرو، وهم شول چاقروچى نك حاضر ايدهن
طعامن آشار شرعا جائزى؟

۳ نچى سؤال: بر آدم عيدين بر يا ايكي آي
الوك عيد كوننده بو حيواننى قربانلق ايدارمن
بخشى سيهرتورگه كراك ديهرك بىر حيواننى
خاقلاب قويسه، عيد كوني كلكده شول حيواننى
بوغازلاسه، واجب اولان اضحيه دن بولورمى؟ ياكه
الوكدن خاقلاب قويدغندن شول بوغازلاغانى ندرگه
اوريلب، عيد كوننده شول كشيگه ايكنچى اضحيه
واجب بولورمى؟

۴ نچى سؤال: زمانمزه آلتون استعمالى شايع
اولمشدر. آلتون يوزك و آلتون ساعت توتو كبي.
مونك مباح اولماسينه برار وجه شرعى بارمه؟
رسول الله نك حديثنه نظرا دگل آلتون، بلكه
كوش نكده مثقالدن آرتقانى مكروه تعريه در.

اداره - انچى سؤال نك جوابى: مجنون بولوغه،
اشنك اخرنى اولي تورغان، بخشى ايله يماننى ايره
تورغان قوه نك بوزلغان بولوى كيراك. بو ايسه
اول كشيده اول قوه نك اثارينك ظاهر بولماوى.
اول قوتنك اشدن قالوى ايله معلوم بوله. اول قوتنك
اشدن قالوى هم اثارينك ظاهر بولماوى اول كشينك
ميبى نك يار اتنشنده كچيك بولغانلقدن ياكه آنك
ميزاجى نك بر آفة سببلى اعتدال دن چقوندىن ياكه
آنك ميبه شيطان استيلا قيلول تورلى فاسد خياللر
سالغانلقدن بوله در.

(فالجنون اختلال القوة المميزة بين الامور الحسنة
والقبيحة المدركة للعواقب بان لا يظهر اثارها
ويتعطل افعالها اما لتقصان جبل عليه دماغه فى اصل
الخلقة واما لخروج مزاج الدماغ عن الاعتدال بسبب
خلط او آفة واما لاستيلاء الشيطان والقاء الخيالات
الفاسدة اليه بحيث يفرح ويفزع من غير ما يصلح
سببا) تلويح صحيه ۶۰۴ معناسى يوقار وده غيجه ايندى
بر كشى شول درجهده بولسه ننه شول كشى شرعا
مكلف بولمغان مجنون بوله.

۲ نچى سؤال نك جوابى: بو سؤال نك اوزنده بش
سؤال بار. (۱) ملا مؤذن و مسجد قارتلرنى ضيافتك
چاقرو، (۲) قرآن كريم اوقتوب، (۳) آنك ثوابنى
اولككه باغشلاتوب، (۴) رضاء لله صدقه بيرو، (۵)
چاقروچينك طعامن آشار.

۱ نچى نك جوابى: ضيافة سنة متوارثه دندر، (لا
خير فيمن لا يضيف) حديث شريفى وارد اولمشدر.
(ويضيف اى بما قدر عليه وحضر اديه فورد لا خير
فيمن لا يضيف) على القارى لعين العلم ج ۱ صحيه

۲۰۳. یعنی اوزی قادر بولغان نرسه برلن خزینده - سنك باری ایله ضیافت قیلو تیوشلیدر. ضیافته قیلماغان کیشیده خیر یوقی مثالنده حدیث مرویدر دیمکدر. ۲نچی نك جوابی: مجلسده قرآن اوقو، ریادن یا که آقچه طمع قیلوب بولماسه، اولده سنه ماعثوره دندر. (لو قرأ طمعا فی الدنيا فی المجالس یکره وان قرأ لوجه الله تعالی لا یکره وقد کان اصحاب رسول الله صلی الله علیه وآله وصحبه وسلم اذا اجتمعوا امرؤا أحدهم ان یقرأ سورة من القرآن) هندیه ج ۵ صحیفه ۳۱۶ یعنی بر او دنیا طمعسی ایله مجلسلرده قرآن اوقیسه اول مکروه بوله. خالصا لوجه الله اوقیسه مکروه بولمی پیغمبر علیه السلامک صحابه لری بر یر که جینالسدلر. آر ادن برسینه قرآنندن بر ار سوره اوقورغه قوشلار ایدی دیمکدر.

۳نچی نك جوابی: بر ایندگو عمل قیلوبده آنک ثوابنی ایکنچی بر او که باغشلاو اهل السنة والجماعت قاشنده بار نرسه در. (صرح علمائنا رحمهم الله تعالی بان للانسان ان یجعل ثواب عمله لغيره صلاة او صوما او صدقة او غيرها کذا فی الهدایة بل فی زکوة التتار خانبة عن المحيط الافضل امن یتصدق نقلا ان ینوی لجمع المؤمنین والمؤمنات لانها تصل الیهم ولا ینقص من اجره شیء آه هو مذهب اهل السنة والجماعت) ردالمحتار مطلب فی القراءة للمیت. یعنی علماء کرام حضراتی، نماز بولسون، روزه بولسون، صدقه بولسون، وباشقه فی تورلی ایندگو عمل بولسه بولسون شونی قیلوب ثوابنی ایکنچی کشیگه هبه قیلونک درستلکینی بک آچق بیان ایندیلر. بدمکه تاتار خانیه نك کتاب الزکاتنده محیطدن کوچروب نفل صدقه بیروچی کشی جمع مؤمنین ومؤمناتنی نیت قیلوب بروی آر تفرافدر. زیرا آنک ثوابی هیچ بر تورلی کیهوماینچه هر قایوسینه بارا دیدی دیمکدر.

۴نچی نك جوابی: ۳نچی نك جوابی در. ۵نچی نك جوابی: چاقروچینک طعامینک حراملغنی بیلنماسه آشاو تیوشلی قطعا حراملغنی بیلنماسه آشاماسقه تیوشلی

(اهدی الی رجل شیئا او اضافه ان کان غالب ماله من الحلال فلا باعس الا ان یعلم بانه حرام. فان کان الغالب هو الحرام ینبغی ان یقبل بالهدیة ولا یباع کل الطعام الا ان یخبره بانه حلال) هندیه ج ۵ صحیفه ۳۴۲ ۳نچی سوالنک جوابی: اولدن اوز قولنده بولغان حیوانلردن برسنی خالصا قربانغه نیت لب فویو ندر بولمیدر. (فلو کانت فی ملکة فنوی ان یضحی بها او اشتراها ولم ینو الاضحیة وقت الشرا ثم نوى بعد ذلك لا یجب لان النیة لم تقارن الشرا فلا تعتبر بدایع) ردالمختار فی الاضحیة. یعنی بر اونک قولنک بر حیوان بولوب شونی قربانغه نیت قیلنسه، یا که قولنک بولماینچه صاتوب آلسه لیکن آغان وقتنده نیت قیلماغان بولسه بدمکه صاتوب آغاندن صوگ قربان بولور دیب نیت قیلنسه، اول حیوان ندر بولوب واجب بولمی. زیرا قربانغه دیب نیتی، صاتوب آغان وقتنده بولغانغه کوره معتبر بولمی دیمکدر.

۴نچی سوالنک جوابی: آلتون و کموش نك ایر لر که مباح بولوبینه بز دلیل شرعی طابا آلمایمز: حراملغینه بک کوب طابارغه ممکن.

قربان یا که ندرنی هلاک ایتو

پیغمبر من افندمز علیه السلام حضر تلمری (من کان له سعة ولم یضح فلا یقر بسن مصلینا) حدیث شریفیله کوچی یته توریب قربان چالماغان کشیگه بک زور تهدید بیان ایتمشدر. حدیث شریفنک معنای منیفی: بر اونک بایلغی بولوبنده قربان چالما- سه، اول کشی، بز نك بتون مسلمانلر ایله جینالوب عید نمازی اوقی تورغان یرمز که یاقن بولماسون. یعنی چن مسلمانلر آراسینه کروب آنلر نك جمعیت لریشی بلچراتماسون دیمکدر.

ایمانی کامل، دینی وار، عقلی، بخش ایله ایماننی بوزوق ایله توزوکنی آبرلق کشی، البته بو

حدیث شریف نك معناسنى ملاحظه قیلوب (اویلاب) قربان چالودن باش تارتماس . شولایوق ضعیف عقلی قصه فکری ایلهده بونداین تعبدی و دینی امر نرده زنادقه تاویل لرینه بسوی صونوب قربان خیراتنی باشقه خیرات ایله آلدروب بسوقه چارماس .

زیرا هر بر عبادتنك اوزینه قاراب ترتیبی باردی . مثلا نمازده قیام حالنك فاتحه اوقیله تشووده ایسه (التحیات) اوقیله . عبادة باری بر دیب فاتحه اورنده (التحیات) یاخود کیربسینجه اوقلمی . آلاى اوقلسه عبادتنك دن چغوب اویون قسمته کیره در . شولایوق الله نك وقتى باری بر دیب کوندر آشاب کیچ راحتلوب یوقلاب روزه توتولمی . یعنی آلاى ایتکاج روزه بولمیدر . شونك شیکلی قربان اورنده آچه بیرو یاخود قرباننى چالماينچه ترى حالنچه صدقه قیلوده ، اللهغه قربة آکا عبادة بولمیدر . بناء علیه بو اشرفی قیلوچی کشی یوقاروده بیان ایدلمش پیغمبر علیه السلامنك تهدیدنن قوتوله آلمیدر . توغریسنی ایتکانك اول کشیگه پیغمبر بایقوت یاصی . پیغمبر بایقوت یاصغان کشیگه مسلمانلرنك بایقوت ، یاصولرینده بر سنه پیغمبری گه امتثالغنه بوله در . مسلمانلر آراسنده قربانغه اعتنا قیلوچیلر فقیر اولدقلری حالده قربان چالورغه طریشوچیلر بیک کوبدر . آنلرنك کوبسینك قربانلری ندر قربان بوله در . چونکه فقیر حالنده قربانغه دیب مال آلایله اول کشی گه شول حیواننى چالو واجب بوله در . (ایت چابا دیب آط چابا) قییلدن ، قرباننى صاتوب آچه سینى صدقه قیلوچیلر اوزلرینك ذمه لرینه واجب بولمغان بر نرسه نی واجب ایتکاندن صوڭ ذمه لرنندن شول واجبى توشورماينچه ، هیچ بر کراکه گان اشنى قیلغان بوله لر . خدا قاشنده ندرلرنی اوتهمگان ایچون مسئول بوله لر .

خلاصه : قرباننى صاتوب جهیتلر گه آچه بیروچیلر یایلر بولسه کوره لته الله نك امرینه خلاف اش قیلوب

محترم عید کوننده الله غه عاصی و گناه کار بوله لر . پیغمبر علیه السلامنك و بیمنه مستحق بوله لر . اگر اول کشیلر فقیر بولوبده شول اشنى قیلسه لر ، آنلرده اوزلرینك ایچابا لر یله بولغان ، الله امرینه خلاف اسق قیلوب محترم عید کوننده الله غه عاصی و گناه کار بولوب قاللر . اما بونلر پیغمبر علیه السلامنك تهدیدینه کر مایلر .

موعظه

اسنعین بالله

قال الله تعالى (تعاونوا على البر والتقوى ولا تعاونوا على الاثم والعدوان) الاية یعنی ایند گولك كا تقوى لك گا یاردم ایتونگز . گناه و معصیت و ظلم لقغه یاردم ایتمانگز ديه ، الله تعالى بزلاری معصیت و ظلمغه یاردم ایتمه دن ، بیک نقده نهی ایتمشدر . اویله اولورسه ، حرام اولغان صوره توشورگه و توشورترگا دیمله گان و قزق درغان کیمسنه لارگا ، علماء شریعت کا دشمن لاق قیلورغه آنلارنك چن سوزلرین و شریعت قوشقان و طیفغان نرسه لرین بولدرماس قه و سوزلرین ایشتمدرماس کا طرشقان کیمسنه لارگا . فکر و هواسنه آیاروب ، پیغمبر مز حدیث شریف لرین توتمغان و ایارماس کا تورلی و سوسه لر یازوب طرشقان منافق و فاسق لرغه ، خروج مهدی و نزول عیسی هم و سائر اشراط ساعت گا انکار قیلوب ، اهل سنه و جماعت دن آیرلغان کیمسنه لارگه دومیره ، آرغان ، موزیقان و اسکرپیکه و رایال و سائر چوق اویون لرغه فزقدروب سویلاگان و یازغان کیمسنه لارگه ، قرآن و حدیث رسول الله ایلان ثابت اولغان امر و نهرلر گه قاراماينچه ، آروپا مدنیتى هم ترقی ملت ديه چیت ملت لر گه ایارر گه فزقدروب سویلاگان و یازغان کیمسنه لارگه یاردم و اعانت جهله سی حرام در ، و بو قدر اچق علماء اسلام بیان قیلوب عربچه ، فارسچه ، ترکیچه یازغان کتابلار ، بوخصو-

بنداك لانه يهوى صاحبه فى الدنيا الى كل داهية
وفى الاخرة الى هاوية او) ايمدى ترقى ملت اسمندن
ملة وشريعةكا خلاف يازغان معرر وناشرلر وآنكا
ياردمچى وآنكا اشتراك ايدوب، اوچ صوم دور
صوم آفچهلر ويروچلر، جملهسى بو گناهده مشارك
لردر. نى قدر اولوغ عالم اولسون، نى قدر سقبل
بر عامى اولسون، احكام الهيهده مساوى لردر.
تتا كه عاماء اسلام (فصر للمكامل المكين القوى. كونه
ظهيراً المضال الغوى) ديهشدر. يعنى آزغون لرغه
اوايلارغده ضررلى در ديگان سوزدر. مكر رد
قيلمق اوچون آلوب، شريعت وملت كا ضررلى
سوزلرين كوستاروب، عوام مسلمين نى ضلالت
چقورندن آلوب هداية يوليه سالور اوچون گنه
اواسه، ضررلى اولماز ديه حساب ايدانه در. بو
زمانده بوده نفس گما بيك آغر شى لردندر زيرا
كوزمز ايله كورامز كه بويله منافق لرنك غزيتهلرن
آلوب ياتقان عالم لر، نيچه ونيچهسى رد ايله مشغول
دگل لردر. اوستندن بورچ و امانه الهيدنى اوتامكده
مساھله كوستر مكده لردر. يوقارنده ديدكلريم شى لر.
گنه دگل تحليل تحريم بلكه كفرلك وشركلك ده او.
انغان ظلم عظيم لردر. مساھله گما چالشور وتوشار
اوچون قورغان ابليس عليه اللعنه نك توزاغنه يوزاق
ياصاوچى. رحمة الهيه نك عموميتنه واروچى زنديق
لرنك اقوالنى يازوب نشر ايدوب، عوام لرنى آزدرغه
يوللار توزوب، طار اتوچى لر وآنكا ياردمچى لردر
طالب مقدر. معاذالله بويله اولورسه، ترقى ملت دگل
ملت وشريعتنى بترر گه طرشمقدر. بر ياقدن نفس
هوانك تمام مرضاسين ويبرر گه فچقروب طورغان
حرية بولسه نفس هوانك نى فيلسهده فوت ولورسن
رحمة عمومى ونجاة عمومى وار ديوب ابليس (قال
رب بما اغويتنى لازينن لهم فى الارض ولا غوينهم
اچه عين الا عبادك منهم المخلصين) ديگان سورنده
صادق اولور. يعنى ابليس ديديكه بنى رحمتن گدن

ص لردر من بلامادم عالم لار ايتما ديار ديار گه هيچ
عذر يوقدر. تركچه گه ترجمه قيلنغان هم عالم لار
واستاذلر نظرنده مقبول اولغان طريقه محمديه تر.
جملهسى وشرح نيازي وتنبهات مهمه كى كتاب لارده
بيك چوقدر. يوقارنده ذكر ايتدكم حرام ومكروه
لار بو كتاب لارده آچق بيان قيلمشدر. عربچه
بلامايمن آنكلامايمن ديار گما عذر يوقدر چونكه بو
ذكر ايتدكم كتاب لار عرب كتاب لرينك بيك اشانچ
لى لرندن هم بيك اعتبارلى بيوك عالم وفقيله لار
سوزلار بنى ترجمه قيلوب يازمشدر وبو كتاب لار
ده ترقى ملت گه ضررلى بر توزان قدرى شى لردر
يوقدر. جمله سويلادكلرى دين وملت در. زيرا ملت
شريعت هر ايكوسى بر معناده در. ملت كا خدمت
يا كه شريعت كه خدمت هر ايكوسى بر سوزدر.
قرآن تفسيرى قاضى ابيضاوى ده (الملة ما شرعه الله
تعالى لعباده على لسان انبيائه) ديه تعريف ايددر.
وحاشيهسى شيخ زاده ده (الملة والشريعة واحد) ديدر
ودخى پبعبر لردن آلوب يازلنوب، امت اربيه اظهار
قيلنغان شى لارنى ملت دى لار. شونكارغه بويون صوتو
اطاعت قيلنى دين وشونك ايله عمل قياوب ثواب
ورحمت حق سبحانه وتعالى به نائل اولمق شريعت در.
وبو شريعت گما خلاف اولغان شى لار، بصيرت سز
وجدان سز كيمسنه لر فكرى ايله، صواب كوردكلرى
ضلالت لر، هواى نفسانيه وتسويلات شيطانيه لردر كه
صافلانمق لازم در. قال الله تعالى (ان هدى الله هو الهدى
ولئن اتبعت اهوائهم بعد الذى جاءك من العلم ما لك
من الله من ولى ولا نصير) ديه ملت وشريعت دن
طش هوائى يول لرغه سالك اولغان كيمسنه لردن،
عقاب الله نى دفع قيلور، هيچ ولى وياردمچى يوقاغن
بيان بيورمشدر، هواى آزغون لقغه اوندانگان نفس
آرزوسيله اولغان رأى وفكر در كه بونك ايله صاحبه
دنياهده هر بر بلا ومشقت ومعصيت لره ارتكاب ايدر.
واخره ده هاويهغه توشار. نتاكه راغب حضرت لارى
بيورر (الهوى رأى عن شهوة داع الى الضلال وسهى

یراق قبادغزنگ حقیچون بن آنلره دنیاچه که اول دار
غروتر اول دنیایی وسکا گناه ایتمکی تزیین ایتیم
وجمیعنه اغوامی ایرشدیرریم آنچق شرک جلی و خفی
دن پاک و خالص ایتدیگک قوللریگنا بنم حیلهم اثر
ایتمز دیمشدر. ایهدی دنیا زنتنه قزغان آوروپا
عاشقلاری (لا زینن لهم فی الارض) دیدیکی قوی
تختنده ایزلوب سکران و مد هوش اولوب ، قلب
ولسان و قلم لری ایله، ابلیس خدمتته قائم اولمشلردر.
ترقی ملت دیه کوستاروب تزیین ایدوب تخریب ماله
و شریعتیه قیام ایتمشلردر. الله کریم جمله امة محمد
صلی الله علیه وسلم گا اخلاص و بیروب ترقی ملت
و شریعتیه حق لوق ایله خدمت ایتدوب مادی و معنوی
فائدهلر ایلسی قیلسون. آمین بحرمة سید المرسلین
صلی الله علیه وعلی اله و صحبه وسلم

عالم جان الخالدی.

اسلام وانک بو کونگی حالی

دین اسلام جناب حق قاشنده راست بر دین
بولوب حقیقتی ایسه : پیغمبر من محمد علیه الصلوة
والسلام افتدمن حضرتلرینک جناب حق طرفندن
کیتروب بندلرگه تبلیغ ایتدیکی شیلره ظاهر اوباطنا
بون صونمق وشول شیلرنگ مقتضاسیله عمل قیلنمقدن
عبارتدر. بوتاق ویافراق سز آغاچ اولدیغی کبی
عملسز دین ده بوقدر. هر بر دینک عملی ده واردر
بزنگ پیغمبر مننگ جناب حق طرفندن کیتردیکی
شریعتی شرایع متقدمه لرنک زبده سی اولدیغی کبی،
پیغمبر مره نازل اولان قرآن کریمک جهل کتب سماویه
نک زبده و خلاصه سیدر.

بناء علیه شریعت محمدیه مقتضاسیله عمل قیلو،
اوتکان شریعت لرنک مقتضاسیله ده عمل قیلو بوله در.
خصوصا نماز عملی ملائکه کرام عملیدر. زیرا ملائکه

نک بعضیلری سجود، بعضیلری رکوع، بعضیلری قیام
ایله مأمور اولقلاری کبی امم متقدمه نک ده بعضیلری
صلوة ظییر و بعضیلری صلوة صبح و بعضیلری باشقه لر
ایله مأمورلر ایدی.

بزم شریعت مصطفویه مزده ذمقلر مزه فرض
ایدلمش شو نماز عملی ملائکه کرامک رکوع سجود
قیام و باشقه لرینی مستجمع اوله رق کوندلک عبادتمن
ده امم متقدمه گه فرض ایدلمش نمازلرنک هر فایوسی
بولنمقددر.

بندله نک دنیا و آخرة سعادتنی قورتشمس ضلاله
وسفاهت جهالة وحشت صحرالرنک آداشقانلرنی عدالة
وحقانیت بافچه سیننه سوق ایدوچی وتوغری بولغسه
صالوچی خیر محض بولغان شو شریعت مصطفویه
مقتضی سیله عمل ایدوچیلر و آنک قدرن بلوچیلر،
عبادتلرنده امم سالفه و ملائکه کرام نک عبادتلرندن
حظاری بولنوب دنیا و آخرة سعادتینه نائل اولورغه
وبالآخرة جناب حق نک سخطی و مگگولک عذابندن
خلاص بولورغه وسیله اولغان بیوک بر نعمته تصادف
ایتمشلردر.

اما شو دین مبین اسلامی قبول ایتوبن اهو
نفسانیتلرینه ایاروب آنک مقتضیاتی ایله عمل قیلودن
استنکاف ایتوب جناب حقنگ احسان ایتشمس اولدیغی
شو بیوک نعمتک شکر انه سنی اداغه تشبث قیلما اینچه
قدرنی تقدیر ایتمگانلر، موقت اولسه بیله نفسلرینی
تیران بر هلاکت بازینه ارغتمشلردر.

بزار شول دین مبین اسلامنی قبول ایله مأمور
اولدیغمز کبی انی تقویه وترویج ایله دخی مأمورلر
من نفس دیننی قبول ایتو ایله دیننی تقویه قیلو
آراسنده بایتماقغنه آپرما باردر. اللهغه ورسول الله
غه والحاصل ما جا به النبی که ایمان وشونی تصدیق
ایله کشی مؤمن و دین اسلامنی قبول ایتشمس اوله در.
اما تقویه دین بونک ایله گنه تمام بولمی بلکه اول
کوب نرسه لرگه محتاجدر.

بز جناب حق احسان ایتشمس مادی و معنوی

کوچار منی شول دین مبیننک قوه تابو وینه شریعت مصطوفیه مننک رواجنه صرف ایدوب شول یسواده مال و جانلر من ایله فدا کارک قیلساق، دین اسلامنک مقتضاسیله عمل ایدوچی ارباب دیانتنک صاندلرن آرتدر رغه طرشساق، اسلام دنیاسینه کیلسگان هر بر کهچیلک وضعیف لک بتر و گه و ملت منی شول کهچیلک کیترو صفتلرندن خلاص ایتو چاره لرینه کرشساک منه بز شول وقتده مؤمن کامل اولوب تقویه دین قیلغان آدلی بوله من.

شونک ایچونده حق تعالی حضرتی: (ولتکن منکم امة يدعون الى الخير ويأمرون بالمعروف وينهون عن المنکر) الایه هم (وتعاونوا علی البر و التقوی ولا تعاونوا علی الاثم و العدوان) آیه کریمه لر یله تصریح ایدوب افند من صلی الله علیه وسلم حضرتلر یله «من رأ منکم منکرا فلیغیره بیده فان لم یستطع فیلسانه فان لم یستطع فیلقبه و ذلک اضعی الایمان) همده (المؤمن للمؤمن کالبنیان یشد بعضه بعضا) حدیث شریف و قول منیف اریله تاء کید قیلمشدر.

بر کشی فی قدر یخشیلقارده بولنسهده کندوسنده اسلام محبتی دین غیرتی بولماسه بر مسلمان قرنداش سفاهت و ضلالت در یاسنده یوزهر، تیران بر هلاکته چقورنده آونار کوردکده آکار جانی نه نوب معنوی بر قولن صوزماسه اول کشی ملت اسلامیه نک رواجنی تله دینی ایچون تعاون تناصرده بولنور کوکرا گنک اسلام محبتی و قرنداشلک چاطقیسی مرکز ساده بر کشی بوله آلور می؟ طبیعی یوق دیلیور.

ایندی کیلیک بو مشرف اولدیغ من دین اسلامنک بو کونگی حالنه بز مسلمانلر دین اسلامنی ترو یجده تیوشای چاره لرینه تشبیت ایتهم می؟ و اسلام دنیاسینه کیلسگان قصور و بلالر گه نه نوب متأسفانه یوزلر منی چتام می؟ و بو یولده مادی و معنوی کوچ و قوه لر من ایله فدا کارلق قیلوب هلاکت چقورینه یوز توبان سویر الوب بارغان ملت منی شول هلاکتدن قوتقار و غه طریشه من می؟ مع التأسف بو سؤالر گه هیچ کم نعم

دیب جواب بیره آلمیه چقدر. نعم جو ابنی بیر وچیلر بولسهده آنلر ارزارنی شول هلاکتنی عین ترقی عین تعالی صاناوچی ملت منی شول هلاکتکه اوستراچیلر در. آخری وار. عبدالله بن عبدالولی.

مشایعه

(۳۵ نجی نومردن ما بعد) و بوندن ایکنچی صحیفه سنده «عن ابی هریره «ما انا بالذی لا اقول انه سیأتی علی جهنم یوم لا یبقی فیها احد و قرأ قوله (فاما الذین شقوا ففی النار لهم فیها زفیر و شهیق الایه) قال (۱) عبدالله کان اصحابنا یقولون یعنی به الموحدین) دیور تفسیردن معالم التنزیل حدیثدن شرح السنه و مصابیح السنه دیه لقبانمش اولان ذات معالیسمات و آنک شیخی عبدالله بو قوللری روایت ایتدکن صکره بو قول ثابت اولدیغی تقدیرده موحدینه حمل اولنور دیورسه لر ابن تیمیه ایله ابن قیمه شویله بیسوک ذاتارک قولینه مخالف ایدوب کندیلرینه بر بوینورز (موکز) چیقهرق بو قدر فتنه قویاروب معاذدن کندی روایت ایتدیکی حدیثک مصداق اولمایه نه مجبوریه وار ایدی عجباً؟ الله تعالی بر کیسه نک صیرتن کور قیلوب مفتاح شری آنک ید منحوسینه و یروپ قویارسه عجب اولور ایمش.

ایکنچی وجه - الله عظیم الشان حضرتلری قرآنده ناریک عدم ابدیتنه دال اولان اوچ آیات ذکر ایتمشدر. بری سوره انعامده (قال النار مثوا کم خالدین فیها الا ماشاء الله ان ربک حکیم علیم) ایکنچی سوره هودده (خالدین فیها ماد امت السموات و الارض الا ماشاء ربک * ان ربک فعال لما یرید) اوچنچی

(۱) بغوینک شیخی منه.

سوره عمده (لا یثین فیها احقابا) آیتلریدر. اگر جنتک ابدیت و دوامنه دال ادله قطعیله اولمییدی استثنایک حکمی جنت و جهنم حقندهده بر اولوردی (یعنی عدم دوام و عدم ابدیت اولوردی) فقط ایکی آیتک بینتی تفریق ایدهچک سیاق وارد. زیرا نارك حقنده (ان ربك فعال لما یرید) دیهرک بزله اخبار ایتمدیکی بر شیک قیلماسنی اراده ایتمدیکی بزه بیلدیردیکی کی جنتک حقنده (عطاء غیر مجذوذ) دیمه سیله بو عطا و نعیهک غیر مقطوع اولماسنی بیلدی بر مشدر. او یله ایسه غیر معلق و غیر موقتدر. ایشته بوراده بیان ایتمدیکی ایکنچی و جهک حرفیا ترجمه سی بودر. فقط رحمة الهیه صاحبی بو بیانک مدعانی اثباتده ناقص و غیر کافی اولدیغنی کوردکن دیگر برده ذکر ایتمدیکندن اخذ ایدرک یامالاب جبر نقصان ایتمشدر. چونکه بو ذات بو آیتی بر فچ برده غیر منتظم و یکدیگرینه متناقض صورته ذکر ایده ایده باشون آغیرتوب بترمشدر.

خلاصه - بو قولینک مداری جهنم و جنت حقنده وارد اولمش ایکیسی من جمیع الوجوه بر اسلوب و بررنک و بر حکمه اولان ایکی آیتک بینلرینی کندی مدعاسینه طوغری کتورمک؛ ایچون تحکم و تشهی طریقله تفریق ایتمک اوزره در حالبوکه ایکی آیتک بیننده فرقک یوقلغی آنفا بیان اولندی بو آیت بحسب الظاهر ابن قیم و آنک ابارچینلرینک اقوای دلیللری اولدیغندن بوراده کنه تکرار ایدوب بو آیتنه مفسر لرك قوللرینی ذکر ایتمه به لزوم حس ایدیپورم. حاصل کلام - مفسرین کرامدن بو آنه قدر ابن قیمدن بشقه بر آدم دگل یاریم انسان و ربع انسان بو آیتک جهنمک فناسیله دلاتیله قائل اولممشدر. حتی آلله یعنی ابن تیمیه ایله ابن قیمه تقلید و متابعتی کندیلرینه لازم ایدن و بونی عین دیانت اعتقاد ایدن و هابیلرک رؤساستندن امیر اسمعیل یمانی و محمد بن علی الشوکانی الصنعانی و حسن صدیق خان پھوپالی و سید نعمان آلوسی زاده کافه لری بو

بابده ابن قیمه مخالفت ایدوب جهنور و سواد اعظمه موافقت و متابعت ایتمشدرار. بن شیمه دی بو آیه کریمه ده مفسر لرك اقوالنی ذکر ایدهیم .
اولا - ماد امت السموات و الارض (دیهرک ناردده خلودی سموات و ارضک دوامیله توقیت عربلرک بینلرندده واقع اولان معاوره لرینه مبنیدر چونکه عربلر بر شینک دوام و تاءبید و عدم انقطاعنی بیان ایتمک ایسترسه لر هذا دائم دوام السموات و الارض بمعنی انه دائم ابدا وهو باق ما اختلف الليل والنهار وما سمر لنا سمیر و مالا لالت العفر باذناها و مادام تعار و ما اقام ثبیر و ملاح کوکب و حتی ابیض القار او الغراب و حتی یرجع القارضان دیپورارکه بونلرک کافه سیندن مراد لری او شیک دوام و ابدیتی اثبات ایتمکدر و یاخود سموات و ارضیدر. چونکه (یوم تبدل الارض غیر الارض و السموات) او اورثنا الارض تنبوا من الجنة حیث نشاء) آیه کریمه لری مقتضاسنجه آخرته ده سموات و ارض موجوددر. بو ایسه عقلا ده هر کسک جزم ایتمدیکی بر شیدر. دوامی اثبات ایچون تعلیقده شو جزم کافیدر. آنک کیفیت و تفصیلنی بیلمه به حاجه یوق.

وثانیا - (الا ماشا ربك) قولیل استثناده بر فچ توجیه وارد.

برنجی توجیه - بو استثنا اهل توحید یعنی عصاة موحدین حقندهدر. بونکله قائل اولانلر ایکی به منقسم اولوب بر قسمی استثنایی ففی النار دن قیاممشلردر. بوکا کوره معناسی شقی اولانلر ناردده درار. مگر آنلردن عصاة موحدینگه الله تعالی تجاوز ایدرسه ناردده اولمز لار و ناره هیچ کیرمزلر بو وجهی ابن جریر ذکر ایدیپور و دیپورکه.

وقال - آخرون الاستثناء فی هذه الآیة فی اهل التوحید الا انهم قالوا معنی قوله الا ماشا ربك ان الا ان یشاء ربك ان یتجاوز عنهم فلا یدخلهم النار ووجهوا الاستثناء الی انه من قوله فاما الذین شقوا ففی النار الا ماشا ربك لا من الخلود ذکر من قال ذلك

حدثنا الحسن بن یحییٰ . . . . . عن جابر
 وابی سعید یعنی الخدری او عن رجل من اصحاب
 رسول الله صلعم فی قوله الا ما شاء ربك ان ربك فعال
 لما یرید قال هذه الآية تاءتی علی القرآن كله یقول
 حیث كان فی القرآن خالدین فیها تاءتی علیه قال
 وسمعت ابا مجاز یقول هو جزأوه فان شاء الله تجاوز
 عن عذابه اه بو قول ایسه بو یرده ذکر ایدلمش
 قوللرك الك ضعیدر. چونکه بو تقدیرده طبرینک
 بیان ایتدیکی معنائک ظاهرینه نظرا ماشاء قولنده کی
 ما ان معناسنده اولوب او وقت شقودن مراد یالکز
 عصاة موحدین اولمق ایجاب ایدر بو ایسه غایت
 بعیدر. اگر ما من معناسنده اولورسه او وقت شقو
 دن مراد یالکز عصاة موحدین اولمز بلکه آنلره
 کفرهلردن عام اولوب آنلر مستثنی اولورار. بو
 ایسه فی الجملة اقریدر. فقط ذکر ایتدیکی دلیلک بوکا
 دلالتی ظاهر دگلدر آیه مذکورده جابر رضه دن علی
 سبیل الجزم روایت ایدلمش حدیث بویلدر. قرأ
 رسول الله صلی الله علیه وسلم (فاما الذین شقوا ففی
 النار لهم فیها زفیر وشهیق خالدین فیها ما دامت
 السموات والارض الا ما شاء ربك) قال رسول الله
 یخرج اناسا من الذین شقوا من النار دن اولمیبوب
 خلوددن یعنی خالدیندن اولماسینه دالدر. شو قدر
 وارکه اهل سنت والجماعت علماء ظاهر وباطن قاطبة
 بونی موحدینه حمل ایدیورار یالکز ابن قیم کفرلره
 حمل ایدیورر ایشته استثنای اهل توحیده حمل ایدن
 اهل سنت والجماعتک ایکنچی قسمینک بلکه سواد
 اعظمتک مرضاسی اولان فولده بو قولدر.

طبری- بو قولی معمر وسعید و ابو هلال طریقلریله
 قتاده دن، وابی سناندن، ومعمر طریقلریله ضحا کن
 وخالد بن معدان روایتنده (لا بشین فیها احقابا «و»
 الا ما شاء ربك) هر ایکیسی اهل توحید حقنده در،
 دیورر. بو قوله بناء ما بلا شبهه من معناسنده در. بونی
 ابن قیم ذکر ایتدکن صکره (فانکحوا ما طاب لکم)
 ده اولان ما کبیرر دیورر اوت اوراده فی ما کبی

ولا تنکحوا ما نکح آباؤکم «و» والسماء وما بناها
 والارض وما طحاما ونفس وما سواها) وسائر یرلرده
 ذوی العقولده استعمال ایدلمش ما کبی. بو قوله بناء
 هر ایکی استثناده اولان مستثنی لر قوم واحد یعنی
 عصاة مؤمنین اولوب ناره کیردیقلری وقت شقی
 اولدیقلری حالده نار دن چیقدیقلرندن صکره سعدا
 جهلسندن اولمشلدر. جهنمه خلوددن استثنای
 بدیهیدر. جنتده خلوددن استثنای ایسه جهنمه
 قانیدیقلری مدنده جنتده اولمیدیقلری ایچوندر. (۱)

ایکنچی توجیه - ما مدت معناسنک اولوب مستثنی
 اولان شیده سعدا واشقیانک موت وقتلری، یعنی بر-
 زخده اولدیقلری وقت ومحشرده حسابده خلاصه حنته
 وجهنمه کیرمزدن مقدم اولان وقتلری، حتی بعضیلرک
 عندنده دنیاده اولدیقلری وقتدر. بوکا کوره معناسی
 اشقیالر وقت وجودلرندن اعتبارا جهنمه درلر و آنک
 خالد ومخلد ومؤبددرلر. مگر بو جهنمه اولمقدن
 ویاخود خلوددن دنیاده وقبرده ومحشرده اولدیقلری
 وقت مستثنی در، سعدا عین شو طریقه جنتده درلر.
 ابن قیم اولمکی احتمالی یعنی مستثنی نیک قبر ومحشرده
 اولمق احتمالی جعفری دن بو طریقه روایت ایدیورر
 (قال- الجعفری ساءلت عبدالله بن وهب عن هذا

الاستثناء فقال سمعت فیہ انه قدر وقوفهم فی الموقف
 یوم القيامة الی ان یقضی بین الناس) نه ایکنچی
 احتمالی ایکنچی فرقهیه نسبت ویروب (وقالت فرقة
 اخرى، الاستثناء راجع الی مدة لبثهم فی الدنيا وهذه
 الاقوال مقاربة ویمکن الجمع بینها بان یقال اخبر الله
 سبحانه عن خلودهم فی الجنة (وفی النار) کل وقت الا
 وقت یشاء ان لا یكونوا فیها وذلك یتناول وقت كونهم
 فی الدنيا وفی البرزخ وفی موقف القيامة وعلی الصراط
 دیورده وعلی کل تقدیر فهذه الایة من المتشابه
 دیورر. طوغریدر، بونی ابن قیمه هر شینی سوبله دن
 الله سوبلیدیورر. بناء علیه بزده فاما الذین فی قلوبهم

(۱) چونکه برشینک آخرینک انقطاعی او شینک خلود ودوامه
 منافی اولدیغی کبی اولندن نقصانیده دوام ویاخوده منافیدر. منه.

زيغ فيتمعون من تشابه منه ابتغاء الفتنه و ابتغاء
تاء ويله) الايهني اوقودرز.

او چونچي توجيهه - بو بر استثنادر كه الله تعالى
آني قيلمليه چقدر، چنانچه بر انسان كندرينك بر خصم
الدينه غلبه ايدوب اورمايه باشلارسه (والله لا ضرر بنك
الى ان تموت الا ان اوى غير ذلك ياخود الا ان
شئت ترك الضرب) ديرسه حالبوكه اولنچه ضرب
ايمهيه عزم ايدوب ضربى ترك و آندن بشقه سنى
اختيار اينميه چكى كندنچه محققدر. بو توجيهه بر
جيتدن تعليق الشى بالمحال، و بر جهتدن تاويد
اندم بها يشبه المدح فيبيلندندر. خلاصه خلودى
تاء كيددر.

محمد مراد.

آخرى وار.

علماء كرامدن التماس

محترم محرر افندى بنم بو مقاله منى التفاتكزغه
مجله مبدله كه در حكزنى اوتنهم.

موسى بيگييفى نك (اوزون كونلرده روزه) نام
سفسطهسى ميدان انتشارغه قويلو ايلان موسينك
اتباعندن معبود بعض بر اعتقادى ضعيف اماملر
مذكور سفسطه دن استفاده قيله رق عوام الناسقه تبليغ
قيلوب اوزون كونلرده روزهنى بالكليه قالد ررغه
اجتهاد قيلوب عوام خلقنى تضليل قيلمقلى ايشدلمكه
وكورلمكده در. كوب وقتده نفس اماره لرينه مغلوب
بولغان فاسقلر آخرة لذتنى قويلوب دنيا لذتنى اختيار
قيلغان منافقلر مذكور طريقه تضليل قيلوچى زنديقلىرى
عرشكه آشروب ماقتاب بورگانلرى ده ايشدلمكده در.

شول حقه علماء كراملر مژدن التماس قيله تورغان
شولدر: بر زمان كيلور مجله محترمه آرقلى رد
بازوچى اوزيگز كى علوم آليه وعاليه و دينيه كه
ماهر و متقن علمالر بنار. علوم دينيه اوقوچى طلبه

كون بكون كه كيت و دنياوى سفسطه گويگه اوريلوب
بتوب بار مقده لر. شول شبلى ممكن بولسه آچق
تاتارچه ايدوب اوزون كونلرده روزه نام سفسطهنى
رد قيلوب رمضانده روزه نك مشروعت و فرضيتن
دليللرى ايله بيان قيلوب آيات واحاديثلرني آچق
تعبير ايله ايضاح قيلوب هم فقها كرامنك شول طوغريك
غى بيانلرني تركيچه هر كيم آكلارلق ايتوب مستقل
رساله باصروپ طار اتسه كز ايدى ديب اوتنهمن.

اگرده اوشبو خدمت ني ادا قيلورغه اوستونه
آلغان بيسوك علماء كراملر دن بر ارسى مجله محترمه
آرقلى يازوب بليگرتسه ايدى مجله مبدله كه مشترى
اولان اهل حميت هر قايولر مژ على قدر الحال باصمه
خر اجاتى ايچون اعانه يبارور ايدك. باصلوب تمام
بواغچ هر طرف اولاد مسلمين كه طاراتيلر ايدى.
مؤلف افنديده (من سنة حسنة فله اجرها و اجر من
عمل بها) حديث شريفنه مصداق اولوب مثاب و مأجور
اولور ايدى. هر نه اولسده اهل حميت اولانلر بنم
بومشاوهرم حقه اهمال قيلمى جواب بيرسه كز ايكان
ديب اوتنوب يازغوچى.

اورنبورخ غويبرناسى اورسكى اويازى بشنچى اوسرگان
نولصتى ايندباى قريه سنده معلم و واعظ عين الدين بن صاغنبايى.

تأسفلى هجرت

علم و كمالتيه بتون اطرافمژى تنوير ايتكان استاذ
سابق مژ عطاءالله حضرت نك صفرقه قريه سندن (نووا
اوزين اويازى) اصل وطنينه (صمار غويبرناسى كمالك
بويينه) هجرت ايتوگه حاضر لنوينى كوركاچ اطرافمژ نك
معروم اولوينه ني قدر تأسف بيان ايتسامده خلق نك
آكا قباغان بر تقچلقلىرى و دو شما نلرينك آكا اوتكار
گان زهرلرى آنى، بر نيچه مخلصلرينك و اطراف

شتمی دن جیناوان شاگردانك ر جاعسیغنه یولدن توقتاته آلمادی .

اوج دورت سنه گنه مقدم دورت بش عدد مدرسه طولی شاگردانك گورلداب اوقولاری، ئلی ایسه کوز آلدندن کینمی . هر کون مدرسه گه اوج مرتبه کرونی لازم ایتوب شاگردلری اقعاع ایدهرک بکرمی بش سنه به فریب درس ایتدی . سعی واجتهادی ثمره سز اولمادی . اطرافغه امام مدرس خطیب و واعظلر يتشدردی . بوکا هیچ کم انکار ایدرلك توگل .

ذات محترم نك اول کیلگان وقتنك اول اورنك مدرسه آطلی بر نرسه بولما یوب، خصوصی اجتهادی آرقه سنك شول درجه به ایرشوی، علمگه خدمتی علم حرمتن خلقغه آکلانوی و بوکا صمیمانه تشبثی سایه سنك ایدکن بیک آچق کورساته آلسه کیرهك .

شول خدمتلرنی اورنغه قویا آلمغان اول قارتلری ایلان چیتدن کیلگان کیلمشاك لرنك اغوا ایدوب تورولرینه مگ لر چه تاعسفی ایدوب علم یورطلرین تاراتولرینه نه قدر رنج و آسه ده آوزولنی اوله چق در . درست حضرت نك علمی اوزیله یوری . اول قایق بارسه ده شولوق خدمتنی آغه بیاررگه حاضر دن آکا باش اوستی یاردمچیلر ده طالبه چقدر . لکن اول نك یالانغی ظلمت گه یوز توتوی و طن محبتی کوکلنده وارلر اوچون صوگ درجه اوکنچلی بر اشدر .

بوکا باشلیچه سبب اطرافدن جینالغان مناسبتسز معلم الصبیان لر اولدی آنلر آکا خلقنی دوشمانلاشدردی . نفاق چاپ خلق ایلان حضرت ما بینن بوز دیلر ، حتی حضرت نك اوز بالالارین ده حضرتک دوشمان ایتدیلر . حضرت آلننك، یاشندن قورققان شیطان توسلی مبهوت و آخرس بولوب او طرسه لرده آرطنک ممکن بولغان طریقلر نك همه سیله و وسیله لرنك تورلیسنی قوللانب حضرتنی اولدن کیتوگه مجبور ایتو چاره لرینه کرشدیلر .

حضرت کوبدن بو املنی سیزوب تکه گنه کیتونی

اویله سه ده نیچه یوزلر چه طلبه خاطر ی اوچون ، مگ لر چه مرید و اخوانلر یاشی حرمتینه بونی (هجرت مسئله سن) فریده تور و ممکن بولغان درجه گه قدر تاغیر ایتدی .

شیمدی دشمانلر اطرافنی ایگ یاقن نقطه لردن چواغاب آلمغان لر . حضرتک توگل یل و آیلر ، کونلر اوتکار ویده قیونلقنك الك برنجیسی بولوب اورلنگان شوندن صوگ بتون یر صووین یورط یرین دشمان ارغه طاشلاب کبتار گه قرار بیرگان .

اوج دورت یوک گنه کتاب اوز اتقان . یوزلر چه شاگردلر گه ممکن اولسه کوچه تورغان یرینه باررغه اشاره ایدوب قالدرغان .

علم قدرین علماء عزتن حس ایتکان ذاتلر بو خبرنی ایشتکاچوک حضرتنی مگ کوزاب کوتار گه و بارغاچه کوتاروب آوررغه قرار بیرگان لر .

حضرت نك موند توروی دوشمانلرنی نه قدر جزالسه ، آنده کوچووی شو قدر مخلصلرین شاد لاندیرلق بولوب اورلنگان .

صفرقه نك بعضی خلقی نك جهالت که متناسب ظلمتکه میال ایدکلری اهل علمدن مؤید آیرلرغه سبب اولماسه یارار ایدی . چونکه ایکنچی محل نك امامی محترم محمود حضرتنك ده تربیه و قدری کیتوی ، آنکده هجرتگه یوز توتو خبرینك طارالوینه سبب بولسه کړک .

اگر طالع شولای بوله تورغان بولسه صفرقه نك غنه توگل ، اطراف داغی قریه اماملرینك ده بو یوانی توتولری بیگوک بعید احتمالدن صانالمی .

بعضلر بو هجرتنی بتوتلای باشقه سبب دن ایتوب اویلیلر . آنلر چه یرلرنك او طروبقه کیدسلوب مگگو گه اجنبی لر گه صاتلوندن دیب اویلانه . بو خبرده بالکلیه یاگلش خبر توگل . در واقع شول تیراده گی اوللرده دوشاوی . او طروبنی یرلرنك مگگو گه صاتلوی بیک کوب صفرقه نك اوزینده گنه آلتمش یورط یرلرین مگگو گه صاتقان لر شوندن ۱۹ چاقرم یرده آلداطه

قریه سنک مگگوگه ساتوچی لرنک عددی یوز گه تولا دیلر. ایلمین قریه سنده ۲۵ لب یورط خواسه سینک مگگوگه یر ساتقان لرین شول قریه ننگ استارسته سی آغزندن اوزم ایشتم. یر لرنی مگگوگه ساتوچی لرن یرنک دیستنه سین ایگ قیمت ساتقاندن او طر صومغه ساتالر. بو کارچه ۲۰-۲۵ صومدن ساتوچی لرنده بولغالغان.

شوحال حکم سورسه اول ملالرینک مذکور ایکی بیوک کشی آرتندن هجرت ایتوگه او یله ب تور و خبر لرینک بتونلای یالغان بولورغه یارامی.

عطا الله حضرت شاکری.

اعاده و تغیر

۳۵ نچی نومبرده (المیزان الکبری عبارتستنی مطالعه) عنوانلی مقاله مطبعه خطاسی اوله رق اگلاشما زلق درجه ده خطا درج ایدلگان بناء علیه بر آز تغیر ایله تکرار درجنی موافق کوردک.

قاسم اویازی جاو باش قریه سنده امام المسلمین و آخوند الفاضل النحریر محمد عارف حضرت بیگتیمیری جنابلری ۳۳ نچی عدد مجله ده مندرج المیزان الکبری نك (ومن ذلك قول الاثمه الاربعة من افسد صوم يوم من رمضان بالاكل والشرب عامدا ليس عليه الا قضاء يوم مكانه) عبارتستنه گی (لیس علیه الا قضاء یوم) حصرنی، حصر اضافی قیلوب مطالعه قیلدیغنی خصوصی مکتوبله بیان ایدوب فقیری ارشاد ایتهدر. استاذ فاضل گه تشکر دن عاجز من.

استاذ فاضل نك مطالعه فاضلان لرنه کوره مذکور عبارت نك ترجمه سی (بر کیسه رمضان آیندن بر کوننک روزه سننی قضا (بوری) آشامق ایچمک ایل

بوز سه ائمه اربعه فاشنده اول کشیگه بر کونندن آرتق قضا یوقدر. دیگان سوز بولدر. «بر کون فسادن آرتق نر سه یوقدر» دیگان سوز تو گلدر. بذا علیه کفارة نك لزومنه منافاتی یوقدر.

بو مطالعه گه المیزان الکبری نك مذکور عبارتستنی صوگنه یالغاب (مع قول ربیعه انه لا یحصل الا بصوم اثنی عشر یوما ومع قول ابن المسیب انه یصوم عن کل یوم شهرا ومع قول النخعی انه لا یحصل الا بصوم الف یوم یوم ومع قول علی وابن مسعود انه لا یقضیه صوم الدهر) دیگان سوز لری قرینه بولدره

صوگنی عبارتستنه معنای ایسه: کوننک آشاب یا که ایچوب روزه سن قصداً بوزغان کشیگه امام ربیعه فاشنده قضا بر گنه کون تو گل بلکه بر کون اورننه اون ایکی کون، سعید بن المسیب فاشنده بر کون اورننه بر آی امام نخعی فاشنده مک کون قضا قیلو لازمدر. اما حضرت علی هم ابن مسعود رضی الله عنهما فاشلرنده بتون عمری بوینچه قضا قیلسه ده اول کوننگه قضا بوله آلمی دیمکدر.

مونه بو سوز لری ۳۲ نچی نومبرده مذکور المیزان الکبری عبارتستنه شونده مذکور یاش ملا مطالعه سنجده تو گل بزم ۳۲ نچی نومبرنده غی مطالعه مزجه ده تو گل ایدکنی بلکه استاذ فاضل داملا عارف حضرت مطالعه سنجده ایدکنی آچق کورسته ار.

فیض خان داودق

«أمة آزایتو.»

حاضرگی ترقی ایسر کلگی حریت هواسی ایله بزم مسلمانار نسل هلاک ایتو امة آزایتوغه دایر اشارنی بیک یگل اشلی باشلادیلر. آرامزده روص ومارجه بران توروچی لرن بوله باشلادی. سوزیمه مصداق، اوقوچی لره عبرت اوچون مین کوز آلمده بولغان

ايكى واقعهنى يىزام. بونك بىرسى اورنبورغده بىرسى پىنزە غوبىر نەسندە. پىنزە غوبىر نەسىنك بىوك فامىلىدەغە منسوب بىر باي مېشىر، قىزىن بىوك - عالي مەكتەپلەردە او قوتىب پىنزە غوبىر نەسنداغى كوپ مېشىر لىرنىڭ خاتون قىزلىرىنە حىرىت بېرىدە اورناك بولغان ايدى. شوندىن اورناك آلوب بايتاق مېشىر قىزلىرى يوزدن حجاب اوزلىرىدىن حىائىنى تاشلايدىلار.

مەككەدە بىوك فامىلىيەلى باي قىزى، مەكتەپنى تەمام ايتار ايتەماس نېمەس بىكىنى ايلان تەئەشش بىوك سويو اعلان ايتىكچ، آناللىرى نە قىر تەرسەك لىرىن تەشلىرگە تەرشوب، قىزنىڭ آغا انبارى دە يا كىلىشقا - نەلقارىن سېز سەلەردە اش اوتىدى. قىز اوز حىرىت وار ادەسندە اصرار ايتىدى. كوپدە اوتىمادى نېمەس بىكىننە (استودىنت دىلار) كىاوگە چىقىدى. آناللىرىنىڭ بو يول دە توتقان انكارلىرى هېچ كار قىلمادى. قىز اوقىغان، اوزىدە كىاويدە زاقوننى بىلەر، مەرفىتىلار. بونلار قارىشىدە باقىلار بىر كىلمە بولسۇن سوز سويلى آلەمىلار. زاقون، بوم تەبەگە بىتكىچە دىخل ايتولارنى عىبەلى صائى ايمەش شوندىن سوڭ قىزنىڭ آناللىرى بواشنى باشدىن تاشلاغانلار. بالا نىندى ظور غىب اشلاسدە آنانىڭ مەجبۇتى بىتونلاى صوونمى مەم صوونمەغان. سوڭ كوندىن ايكى آرادە كىلىشودە بولغان. حاضر ايدى كىاونى دە قىزى دە مادى ومەنوى ياردەم ايسلان تەربىيە ايدە باشلاغانلار.

قىزدىن اير بالا بولغان آڭا آتاغە تابع ايتىدرب (زاقونى بولسە كىرەك) اورص اسمى قوشىدىغانلار قىزغە بونك ناچارلقن بالاسىنك اسلام دىنندە بولمايا چاغنى قىر آڭلاتسەلردە بولدىرا آلەغانلار. حاضر، ايدى ايكىنچى بالاسىدە بولغان دىب سويلىلار. شولاي ايتوب مەرفىتىلار قىز مەرفىتىلار اوقمىشلى بىكت تەبىب اشنى تەلاوینە موافق نەتىجەلەرگان.

اورنبورغ دەدە بىر مەتبەدە خەدمە ايدوچى بىر تاتار حىرف تەزوچى اورص قىزى بىرلىن باشدە يورىگىنە شاپارغان بولغان. بىكتنىڭ قىياقتى اورصدىن بىردە اير

راق بولمىچا روس قىزىنىڭ اشى دە شوڭاغىنە تەرتىكچا قىز آڭبار مەقچى ئىلىكى آغاي آلەمچى بولغان. ھەم شول كوندىن ايتبارا بىرگە بىر اورندە ايراي خاتونلى كىبى تورا باشلاغانلار. بىر كون كىلوب بىتكىن مارجە قىز بالا تەبىقان. اوڭ تورغان دە بو تاتارغە دىن اير ماسى بىردە بىلنمەگان بولورغە كىرەك سوڭىدىن تاتار آغاي بىتونلاى ابدىراب قالغان. بالا تەوفاچەدە خىرستىيان عادەتلىرى اورسلىرغە خاس فەعلەر قىلىنمىچا، تاتار آغاي دە اشنى آڭلاغان، اولدە ايدى حاضر تەرساگىن تەشلامىچى ايكەندە بىتمى.

بونىڭ بو اشىدە باشك آلدان بىغىنە اشلاگان اش ايدى: عاقىبت نىندى ظور ناچارلق وھلاكتلەرگە اوچرادى. بو اشلىرنىڭ اوى پوچمەغىندە بايقان مېكەنە ايكسى معلوم بولمىچا دىنيا كورگانلەرگە ئۇلە نىقەدرسى معلوم در. ولو ايكى گىنە مىثال بولسەدە مەسلمانلار بوندىن عىرت آلورغە كىرەك اللە تەعالى ھەمە مەسلمانغە دىن دە تەبىت وانصاف وىرسون آمىن.

زارى

تورلى خىبرلەر

اسمى عبداللە اولمش ذاتلردىن التماسم

سمى عزىزلورم احمد ابن حجر العسقلانى نك احمد اسمى علمائى جەمە ايدوب رسالە تەرتىب ايتىدىكى كىبى افندىمىز صلى الله عليه وسلم دىن باشلاپ اسم شىرىفلارى عبداللە اولان صحابە كرام و بو وفتە قىدر اولان مشهور علمالارنى قىسقى تەارىخ و فەتەلارنى ابلە جەمە ايدوب بىر رسالە تەرتىب ايتىدىم. رسالە دە عصرەمىز علماسىدە وار. فقط تەبىق اوچىون خىراجات ضرور عبداللە اسمى ذاتلار اوزلرىنىڭ تەرجەمە حاللارنى قىسقى غىنە ايدوب يازوب ھەم بىر مەقدار اعانە كوندىرسەلار

تاتار خاتونلری جمعیتنه بشکدگی بالاسینک آقچهسنی
یبارگانی جمعیت نك خزینه داری نك شول آقچهنی
قبول ایتوب آغانی یازلغان ایدی. شریعت مطهرده
صبی بالانك آقچهسنی آتا بولغان کشی ضرورتسن
اوز فائدهسینه توتارغه رخصت یوقدر. بناء علیه
اول آقچهنی آتا بولغان کشی صبیغه تولر گه تیوشلیدر.
توله ماسه جمعیت قایتاروب بیرور گه تیوشلی در.
والا چچی حرام آقچه ایله جمعیتنی بلچر انقان بوله لر.

پروتست - ایشتمومز گه کوره بزم اوسرگان
جمعیتی نك اونیشنیچی سنتابرده جیولاشی بوله چق
ایمش. حالبوکه ۱۳ نجی سنه گه قاراته یازلغان اعضا
لرغه دعوتنامه کوبسینه بیرلماگان. دعوتنامه ده تعلیم
وتعلم عقیده مذاکره بوله چق دیب یازلغان اول حقه
مذاکره ایسه ۳-۴ جمعیت ده بولوب اوزغان ایدی. ایك
آخرغی مذاکره اونیشنیچی فیورالده رامانفلر خاندان
عالیسی نك یوبیلی مناسبتیله یاصالغان جیولاشک بولغان
ایدی. اول وقت بالاتفاق اصول عتیقه ایله اوقتورغه
قرار بیرگان ایدک. دعوتنامه نی حاصل اولارینه
پروتیست قیلوب تکرار مذاکره لرینه بیان نفرت
ایدهمز دیب.

ایدلیای قریهسنده اصول عتیقه معلمی عین الدین صاغنبایف.
۷ نجی سنتابر ۱۹۱۳ سنه اورسکیدن.

قبرستانغه حرمت - تاشکندده تراوای بولی
شهر قبرلک لری اوستندن اوتار گه توغری کیلگچ
تاشکندنک پالیسمستری حکومت قوشوی بوینچه بو
اشنک اول مفتیلردن درستهی درست توگلمی ایدکن
صوراب اوتوگه بولغان. بو مسئله تاشکند مفتی ارندن
صورالغاج اوظزلب مفتی و اماملر مونک درست
توگلمگن مسلمانلر قبرینه احترام تیوشلگن یازوب
پالیسمستر گه جواب قایتارغانلر. پالیسمستر بو یازونی
امضالریله پتربورغه یبارگان. بونک معری و این
تیهمه چی ار نك طابلهماوی عجبیرهک.

طبع ایتدرب هر کم نك اعانهسنه قراب رساله دن
یتاچک حصهسنی اوزینه معیشت ادارهسندن یا که
اورسکی دن یوللار ایدک. آلدرمق اوچون پوچته
خراجاتی ده سزدن اوله چق دیبه اوشبو ایدگو اشکه
شریک بولمق نگرنی اوتنب اورسکی نك

۳ نجی محله ده امام عبدالله المعاضی.

حقوق و حیات

حقوق و حیات ژورنالین صوراب مکتوب کوندرمش
ایدم ادارهسی بگا بش نومیرغه چاقلی حقوق و حیات
ژورنالین یباردی نالور ایله بن ۳ صوم آقچه تولاب
یباردم نی سبب در فالغان نومیرلاری کلمای یول کتب
خانهسنده شریک یعقوب الحلیلی افندییه ایتسور گه ده
قوشمش ایدم نه سببه معنی در آغانم یوق آدریسم
بویله در.

استانسه آصقین اوفیمسکی غوبرنا برسکی اویاز دیرونه کویاز
امام عالم جان محمد جانوف.

مشورت کالینداری - حوالینلی هندی منہاج الدین
قدرمتی طرفندن مشورت اسمنک یا کا کالیندار چققان
بو کالیندارنک ترقیبی قدیمگی شهید اللین نك زمان
کالیندارلری کبوك بولسده بونده آندن آرتیق
بیرام حقلرنده آچق معلومات و اساسلی سوزلر
نقل ایدلگان.

حتی بوکاچه کالیندارچی لر آغزینه کر مگان گوزل
سوزلرده وار، باشقه لرغه نسبتا بو کالیندارده آرتیق
قسملرده کورنه.

منہاج افندی مشورت کالیندارین یاشاتور گه
ودوام ایتدرر گه تلی. شولای یلده برنی چغار مقچی
ایکان. یاگی کالیندارنک دوامنی تلیمز.

حرام آقچه اعانه قیلو - (وقت) نك بر نومیرنک
قارا فامشده عبدالرحمن هدایة اللین اسمنک بر اونک

بر مجله ده ايکي عید - بیرسکی اویازده اوریادی
 آورنده بر مجله ده ايکي کون عید اوقیغانلر. قارط
 موللا نور محمد قاضي نك اوز اسمندن غزیته لرده
 یازغان نامل نندای خبرن دوخاونوی صابرانیه
 اعلامی دیب آکلاب، غزیته خبرلرینی شرعی خبر
 حساب قیلوب عیدنی سه شنبه ارقغان. دیننک صلابتلی
 یاش امام غزیته خبرلری ایله عید اوقمایمن دیب
 عیدنی چهارشنبه کون اوقغان. بونلار ننگ
 ایکی سینک ده و جهلری بولسه ده، یاش امام وجهسی
 احتیاطلی راقدر. یاش امامغه آفرین اوقیمنز.

خارجی خبرلر

یننه صوغش احتمالی - اوتکان نومبر لرنک
 برسند بالقان مسئلهسی عنوانیله بالقان مسئله سینک
 بته چک تو گنلگی حقنده بر قدر نرسه یازغان ایدک.
 هم در واقع اشلر شول روشده بارا. بالقان
 طنچاق کوتوگه عاشق بولغان کشیلر بالقان طنچاق
 بیک تیز کوره آلاچق لر تو گل. بونده برر نرسه
 قریبان اینماینجه طنچاق توغماس آخری.
 ترکیه برلن بلغارلر آراسنده صلح بولوب بتوگه
 آرنادولق مسئلهسی آلبانیه و صربیه آراسنده نزاع
 قوزغالدی. آرنادولر صربیه حدودنه قوراللاب
 بارالر. صربیه ده آنلرغه قارشی اوزینک عسکر
 پاراغن کوره حدودکه عسکر کوندره.
 بیاغراددن تارالغان خبرلره کوره قارول یاگادن
 عسکر جیناو فرمانن چغارغان ایسکی هم یاگا
 صربیه ده بولغان پولقلر همهسی آرنادولق حدودینه
 آرنادولر نی تنبیه ایدر که یبارله اسکوبدن کیدانگان
 خبرلر آرنادولق حکومتی اسمندن صربیه ایله ن قارا
 طاغغه صوغش اعلان قیلنغانن بلدره لر.
 حدوده صربلر برلن آرنادولر آراسنک صوغش

بولوب آغانیک غزته لرده کورلدی. صوکنندن صربلر
 قولینه وقارا طاغلرغه کرگان آرنادولق مرکز لرندن
 همه آرنادولر قاچوب کیده لر. آنلر صوغشچی فرقه
 لرغه قوشلوب صربیه وقارا طاغده اوچ آلمانچی لر.
 آرنادولر صوغش فورالترین کوبسنجه آفتسریه
 آلار دیب سویلانه.

اسعد پاشانک آفتسریه فلاغی آستنده آرنادولر
 ایلان حرکت باشلاویده شونی کورساته دیلر.
 آرنادولر ننگ آفتسریه گه آرقه تر اولری یاخود
 آفتسریه وسوسه سیل، آرنادولر ننگ آیاقغه قاقولری
 رسمیلر شسه او وقت بر نیچه بیوک دولت لر آراسنده
 نزاع چغویده احتمال دیلر.

اگر شولای بولوب چقسه اوزینه حکومت تشکیل
 ایدوگه چالشقان آرنادولر یاوروپا حکومت لری
 طرفندن یوطلور دیلر.

لکن شولایک مسئله تیز حل قیلنماس اول مقصدگه
 صوغش سز یته آماسلر دیب ظن ایدله.

تورکیه - تورکیه برلن بلغاریه آراسنده اولغان
 صلح معاهدهسی ۶ نچی سنتابرده امضالندی. تورک لر
 مصطفی پاشانی اورطه کوی و کچک طرفه قصبه لرین
 بلغارلرغه بیررگه راضی بولدیلر.

ادرنه قرق کلیسه دیهوتقه شهرلری مریج نهری
 تورک لرگه قالدی.

صلح مسئلهسی قات قات بولسه ده تورکلر آلداتما
 دیلر، تورکلر قولینه قالغان شهرلر هر جهتدن حتی
 سیاسی نقطه دن ده الگ مهم اورنلر اولوب بلغارلرغه
 تیگان لقمه ننگ اهمیتنی بالعکس دیب یازالر.

صوفیه ده غی بلغارلر بوگا بیک اچندیلر. صالح
 وکیللرین غزته آرقه لی بونک اوچون قزوقزو سوکدیلر.
 وکیللر هنوز استانبولده یاتالر. سنتابر اورطه لرینه
 قدر اشلری تمام بولوب قایتورلر دیلر.

غلی ایکی آراده اسیرلر ووقفی برلر خصوصنده
 سویلاشو تمام بولغانی یوق.

بلغارلر اسيرلر اوچون آچه دعوا ايتنه، توركلر بير مي. شولايده مسئله نك اك مهملري حل قيلمقان صوكتيلر ينده نزاع چغو احتمالي يوق ديلر.

بلغاريه- بلغاريه حقنده اصلاويان متخصصلري تورلي سوزلر يازالر. آلا بلغاريه نيك آبي، آنك ياكادن آياقسه باصوب، كشي آراسينه كروي بعيد احتمال ديلر. آني حاضر صوغشده اوستي باشي اوزگه لنگان آچه سي طالانغان بر كشيگه اوخشاتالر. بلغاريه قارولي قردينان نك بو خفالردن بيك آرايغانن، كوكتلي توشب دايمي قايعودا بولويين ياز غاچ بور نغي دوستلري سن ياردمگه چاقروب آندن آز مي كوبمي فايدا كورگان ودينداش بولغان كشي لرنك دقتن جلب ايتله ر شول سوزلر آراسنده آلا نك تور كيه دن آلداتقانلر ينده يازوب آنك اشلرنده هيچ موفقيت كورمگانن بيان ايتلر.

اورنبورغ خبرلري

آتال دقتنه- اورنبورغ عده طارغووي اشقولاده اوندن زياده مسلمان بالالري اوقيلر. بونلر بوكارچه شونداغي درستلر نيگنه اوقوب دين علمني اوقيلر ايدى. بو مسئله نك كيره ك و كيره ك توكلگي حقنده بالا اتالري اويلاغانلر. و بو حقه بر سوز بولسون آوزغه آلنغان يوق ايدى. بر كون ميني شول اشقولانك اينسيپكتوري بالذات، كورب ميگا بو حقه توينده گي سوزلري سويلادي و بو سوزلرنك بالالرنك اتالرينه اير شوويده مطلوب ديدى.

اول ايتنه: همه اوقو بور طلرنده دين اوقو حكومتچه لازم بر اش دى. بو اشق-ولاده ۱۳ لب مسلمان بالالري بار بونلرنك دين مغللملري يوق. بونك باشقه ملت لرنك ديني معلمي بولسه ده مسلمانلر دن دين معلمي بولمغانغه مين بو حقه بالالرنك اتالريني كورر گه و بوني ايتور گه كوبدن آرزو ايك

ايدم دى. اشقولاده گر چه حاضر گه مسلمانچه ديني عالم گه تخصيص ايدلنگان وظيفه بولمسه ده بار بار بولور حاضر مسلمانلر چيناب بر دين معلمي قويسون لر اور بالالرينه شفقت ايتسونلردى در واقع بزم اوزمز قايعور تا تورغان مسئله نى آنك قارشينك لرومي غير معلوم بر كشيدين ايتشدمز بزم اوچون ظور نقصان و بيوك كيه چيلك در. بو مساهله نى ايسسكه توشروب بو حقه برر چار مسن كورو و كچيكتر مانيچه بوگا تشبث ايدو بزم ظور وظيفه مزدر.

بو حقه كيكاشوچي لر بولسه مين اشتر اك ايدر گه حاضر مين. و ضرور بولسه ياكادن اينسيپكتوري كورر گه واساسلير اق معلومات آلور غده اوستيمه آلام بالا اتالرينك دقتيني بو سوز گه جلب ايتب: احترام ايلان عبدالجبار خيروف.

قارغاليدنه آيتيقه- اورنبورغ گو بير نسكي پراولينيه سي نك حيميگي شيكين طرفندن قارغاليدنه آيتيقه اچلغان. جمعه سينه ايكي كون اورولرني مخصوص قاراو وقتي اولوب چهارشنبه كون خاتون لر يكشنبه ايرلر قبول ايدله چك در. خاتونلرني قبول ايدوچي اورنبورغ طبيبه لرندن راضيه خانم لر سليه انوا اوله چقدر.

ايگن بازاری- بازارغه ايگن بيك قزو كره صوكتي يغمورلر بر قدر مانع بولسه ده ايگن آلوب كيلوچي لر بتونلاي توقتاغانى يوق ديلر. حاضر بازارغه بو كون ايكي مك بشن يوز يوك ايگن كره. ايگن بهالري توينده گيچه:

قوبان بغدادى پودى	اصوم ۱۸	اصوم ۳۰
پيريرود	۹۰	تیندن اصوم ۵۱ گه قدر
روسسكى	۷۰	تیندن ۸۲ گه قدر
صولى	۶۵	تیندن ۷۵ گه قدر
آرپه	۶۰	تیندن ۷۳ گه قدر
تارى	۴۵	تیندن ۵۲ گه قدر
آرش	۶۵	تیندن ۶۸ گه قدر

ناشرى محمدولى بن عبدالغنى حسينف
محررى فيض خان داودف

Издатель Мухамедвалій Хусайновъ
Редакторъ Фаизханъ Даудовъ.

Типографія журнала „Динъ ва Магшиетъ“
въ Оренбургѣ.

منہاج الدین شرف الدینف

مغازہ سی: اورنبورغده قزانسکی رہتدہ تالچوقغہ قارشسی.

۱۴ م ۳۳ نچی نومر اردہ. اسکلادمز نیکالایوفسکی اورامدہغی اونز یورطمز دہ. سودامز اوپتاوای ہم واقلاب هر وقت کوب زاپاص ایلان بولوب طور مقده. مسلمانلر غہ مخصوص غایت یغشی ماللر چیتک، ایتک، شیبلیت، کوش، کالوش، باشماق، توفلی، اسکر اھونکھ ہم چواکھلر هر توری وارشاوسکی، مسکووسکی کون آیاق کیوماری هر فابریکن ریزینوی کالوشلر هر فابریکن جلی بورچنی ہم کیوز آیاق کیوملری هر فاصونده قارہ کول ہم یاگا مانیر جفک بورک لر چن ہم کوبک انجی ایلان اشلانگان یاگا مانیر غایت مودنی قالفاق لر هر فاصونده غایت مودنی کلاپوشلر هر توسده اسلامبول ہم وارشاو فہس لری سیری جون فوطالوق لر چالما، نمازلق، سولگی، دستمال، آش یاولق، کاراوات جیمہ سی آیاق چرناوی پاطنوص ہم چالما یاولق لری هر فابر- یکن جلی کولماک جلی ادیال لر باقر، جیز، نیکلیراونی ہم مالیراونی قہغانلر سفر اوچون چہادان ہم ساکوا- یازلر وغیری کوب توری ماللر. مذکور ماللرنی هر قایوسن صور اسکیدکھ ایلان انجی قوالدن الغانلقدن کوبراگن اوزمز زا کاز بیروب اشلانکانلکنن اش باشندہ قوتہزنی صرف قلوب اوزمز طورغانلق سببلی هر قایسی کانکورینت لرمز مالینہ قاراغاندہ هر جہندن ارطق بہاسی غایت آرزان چیت شہردن صور اوچی محترم مشتریلر گہ صومنہ ۲۵ تین زادانکھ ایلان پوچتہ یا کہ کانتور آرقلی توقفسز نالورث قلوب بیرہمز. پراؤوز حقی مشتریدن. نالورثسز بیرلہمی. مارکھسز خطقہ جواب قایتارلہمی.

Оренбургъ, магазинъ М. Шарафутдинова. آدریس:

оренбургъ

۷

۷ نچی سنہ دوامی. ۱۹۱۳ نچی یل ایچون ۷ نچی سنہ دوامی.

دینی، ادبی، علمی و سیاسی **دین و معیشت** مجلہ سینہ ابونہ دفتری آچق

«دین و معیشت» مجلہ سی اوتکان سنہلر دہگی اهل قلمنک اشتراکی ایلہ، اولدہگی کبک اوك هفته گہ بر، یلغہ ایلی نسخه نشر اولنوب، محترم دینمز و آنک اهلنی حمایہ ایتومسلکنده دوام ایتہچک.

«دین و معیشت» مجلہ سنده اولگی سنہلر دہگی کبک مشتری لر طرفندن صورالغان عامی، دینی وفقہی سؤاللر گہ شرع شریفکھ موافق روشدہ جوابلر بیرلدر. (مجلہنک ابتدا تأسیسندن اوشبو کونگہ قدر ۱۸۰۰ دن آرتق سؤاللر گہ جوابلر بیرلشدن.)

«دین و معیشت» مجلہ سی وطنمز روسیہدہ برنچی دینی مجلہ اولوب، روسیہنک مقتدر عالماری طرفندن یازلغان هر توری دینی و ادبی مقالہلر برلہ زینت لہ نووی ایلہ برابر، آندہ اهل السنہ والجماعت مذہبنی ترویج ایلہ عرض شخصی دن عاری یازلغان باشقہ مقالہلر هم درج ایتلہچکدر.

«دین و معیشت» مجلہ سی نک مندرجاتی: مسئلہ (مشتریلرنک سؤاللارینہ جوابلر)، ادبی، دینی مقالہلر (عادتدہ هر نومبردہ ۷-۸ مقالہ)، توری خبرلر، خارجی خبرلر، اورنبورغ خبرلری، ادارہ دن جوابلر و اعلان.

مجلہمنک یللق حقی ۴ صوم یارطی یللمغی ۲ صوم، اوچ آیلمغی ۱ صوم ۲۰ تین. چیت مملکت لر گہ یللمغی ۶ صوم. هر توری مخابرہ اوچون آدریس:

Оренбургъ, Редакция жур. «Динъ ва Мағишеть».